

Samarbeidsprosjektet

Buskerudbyen

areal - transport - klima

Buskerudbyen – areal, transport og klimasamarbeid.

Rapport fra forprosjektarbeidet – fase 1.

mai – desember 2008

20.02.2009

Innledning /forord

Buskerudbyen er et samarbeidsprosjekt der hensikten er å fremme en klimavennlig areal- og transportutvikling for byområdet fra Lier til Kongsberg.

Samarbeidsprosjektets grunnidè er gjennom forpliktende samarbeid, å bidra til en samordnet areal- og transportutvikling i dette byområdet, på tvers av kommunegrenser og forvaltningsnivåer. Det er inngått en intensjonsavtale om samarbeidet (se vedlegg). Prosjektet skal bidra til økt gjennomføringskraft ved å etablere et forpliktende samarbeidsprosjekt, planlagt fra 1.1.2010.

Buskerudby-prosjektet har hatt følgende partnere i 2008: Lier kommune, Drammen kommune, Nedre Eiker kommune, Øvre Eiker kommune, Kongsberg kommune, Buskerud fylkeskommune, Statens vegvesen region sør og Jernbaneverket baneregion øst . (Kystverket region sør har fra januar 2009 tiltrådt som samarbeidspartner). Fylkesmannen er representert som observatør i styringsgruppen for prosjektet.

Prosjekteiergruppens leder er Elly Therese Thoresen, ordfører i Nedre Eiker kommune. 1.januar 2009 overtok Nils Fr. Wisløf, rådmann i Drammen kommune rollen som leder av styringsgruppen etter Christian V. Dahl, rådmann i Nedre Eiker kommune.

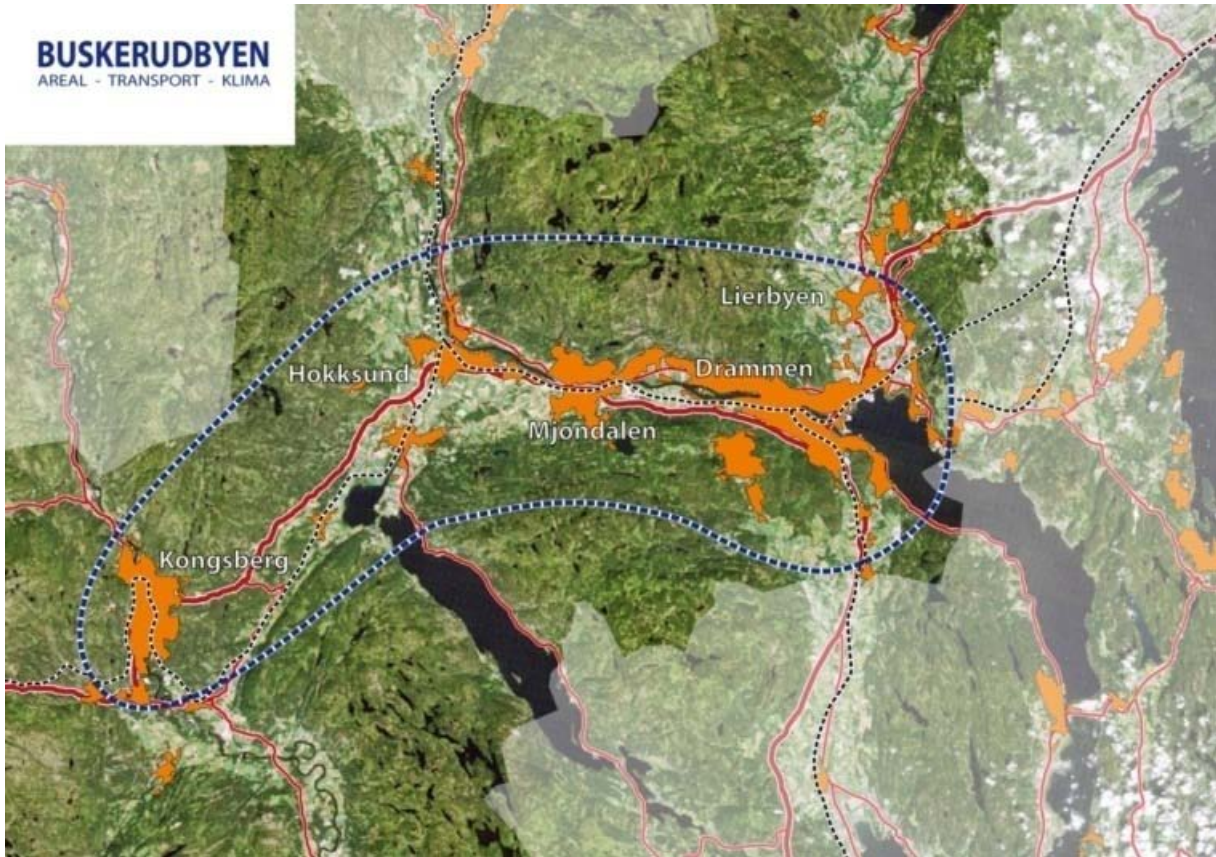
Med bakgrunn i bred enighet om innholdet i det videre prosjektarbeidet, anbefalte styringsgruppemøtet den 26.11.08 å videreføre arbeidet som forprosjekt – fase 2 fra januar 2009. Dette fikk tilslutning på eiergruppemøte 06.01.09.

Denne rapporten er en sammenstilling av hovedpunkter fra arbeidet i forprosjektfase 1 for perioden mai – desember 2008. Se også www.buskerudbyen.no

Mjøndalen, februar 2009

Christian V. Dahl
leder av styringsgruppen og rådmann i Nedre
Eiker kommune

Tore Askim
prosjektleder / insam as

1. Hensikten med arbeidet i forprosjektfase 1

Hovedhensikten med fase 1 i forprosjektarbeidet

- Utvikle felles forståelse av hva
  - man kan oppnå i fellesskap gjennom koordinerte tiltak innen areal-, transport og i forhold til klimautfordringen.
  - som er mulige konsekvenser hvis man ikke samarbeider
- Mobilisering av alle aktuelle samarbeidsaktører i arbeidet som første trinn i en felles forståelse både for utfordringene, for samarbeid og iverksetting av nye type tiltak.

2. Seminar for folkevalgte på Bolkesjø.

På Bolkesjø 1-2 sept. 2008 var folkevalgte fra fylkeskommunen og de fem kommunene, som utgjør byområdet fra Lier til Kongsberg (Buskerudbyen), for første gang samlet for å drøfte felles utfordringer innen byutvikling. På dette politiske fremtidsverkstedet deltok også administrative ledere fra kommunene, fylkeskommunen, JBV Region Øst og Statens Vegvesen Region Sør. De nærmere 80 deltagerne drøftet drivkrefter, trusler, muligheter og fremtidsbilder for hvordan denne byregionen kan utvikle seg mot 2025.

Hensikten med seminaret var å utvikle felles forståelse av:

- Felles utfordringene innen areal og transport for byområdet fra Lier til Kongsberg.
- Behovet for samarbeid
- Truslene ved ikke å samarbeide

Som det fremgår av programmet for seminaret (se vedlegg) var opplegget en kombinasjon av innlegg og drøftinger.

Hvilke drivkrefter former fremtiden for byområdet fra Lier til Kongsberg?

Utgangspunktet for fremtidsverkstedet var en beskrivelse av de eksterne drivkrefter som vil påvirke samfunnsutviklingen, uavhengig av hva kommunene og fylkeskommunene beslutter.

For å lage fremtidsbilder for Buskerudbyen må en rangere eksterne drivkrefter som vil påvirke utvikling av en attraktiv og bærekraftig byregion. Før seminaret ble en rekke eksterne drivkrefter vurdert, og fem utvalgte ble nærmere definert ut fra deres virkninger på areal- og transportutviklingen. Drivkreftene ble på seminaret, gjennom dialog, prioritert i forhold til grad av påvirkning og i hvilken grad det er knyttet usikkerhet til i hvilken retning drivkreftene vil utvikle seg i.

Drivkreftene deltakerne vurderte virkningen av mot 2025 var:

1. Økt forbruk og mobilitet (simple living eller sterk forstørring?)
2. Urbanisering (Nyurbanisme "småskala" eller klassisk urbanisme "storskala"?)
3. Næringslivets påvirkningskraft (privat kapitaldrevet eller regional politikk?)
4. Ny digital livsstil og kommunikasjon (langsom utvikling eller gjennombrudd?)
5. Økt fokus på miljø og klima (klimakrise eller "det går over"?)

Under gruppearbeidet ble det foreslått 2 nye drivkrefter som også vil kunne få virkning:

1. Arbeidskraftinnvandring (lite eller mye?)
2. alternativt drivstoff/0-utslipps motoren

Konklusjon: Etter deltakernes vurdering var det "Økt forbruk og mobilitet" og "Urbanisering" samt "Næringslivets påvirkningskraft" som ble ansett som de avgjørende drivkreftene for byområdet fra Lier til Kongsberg frem mot 2025.

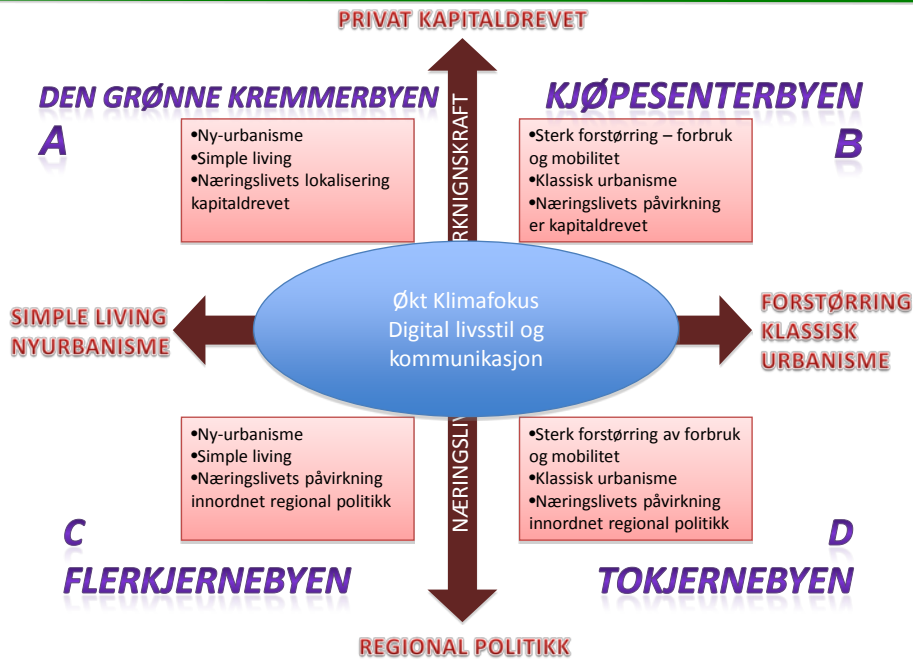
Det var også stor enighet om at miljø og klima ville ha stor betydning for byutviklingen i dette byområdet og at denne drivkraften hadde lavere usikkerhet.

Fremtidsbilder for Buskerudbyen i 2025

Deltagerne var i hovedsak enige om at drivkreftene 1) urbanisering og 2) økt forbruk og mobilitet, kunne sies å samvariere: Altså, hvis vi får simple living er det sannsynlig at man får mer nyurbanisme og småskala utbygginger. Hvis en derimot får sterk forstørring i urbaniseringen vil dette ofte medføre mer klassisk urbanisme og "storskala" utbygginger.

Deltakerne beskrev fire scenarier/fremtidsbilder av Buskerudbyen i 2025:

- Den grønne kremmerbyen
- Kjøpesenterbyen
- Flerkjernebyen
- Tokjernebyen

Mulige konklusjoner for de 4 framtidbildene for Buskerudbyen

Vi ser av fremtidbildene at vi kan få to-polet, mangepolet, eller flerkjernet byutvikling mot 2025. Dette, i kombinasjon med økende betydning av klimaspørsmål, vil gi ulike typer utfordringer fremover.

De fire fremtidbildene viser ulike typer fremtidige utfordringer for samarbeidsarenaene for byområdet fra Lier til Kongsberg:

A) Hvis samfunnsutviklingen går i retning av *Den grønne kremmerbyen*, så vil samarbeidsarenaen måtte håndtere utfordringer som blant annet privat-offentlige partnerskap på lokalnivå, og lokalt næringsliv som ellers ofte ikke blir tatt med samt sterk knutepunktsutvikling for å minimere miljø- og transport-belastninger.

B) Hvis samfunnsutviklingen går i retning av *Kjøpesenterbyen*, så vil samarbeidsarenaen måtte håndtere utfordringen som går på konkurrerende og ukoordinerte lokaliseringønsker fra kapitalsterke nasjonale kjøpesenterkjeder, som alle ønsker å "eie sentrale veikryss".

C) Hvis utviklingen blir som i *Flerkjjernebyen*, så vil samarbeidsarenaen måtte håndtere og koordinere intern konkurranse mellom kommunene om lokalisering og tiltak innen lokal kultur- og bymiljøutvikling.

D) Hvis utviklingen blir som i *To-kjerne-byen*, så vil samarbeidsarenaen måtte håndtere det felles "store suget mot Oslo", dvs. at man må oppnå tilstrekkelig tyngdepunkt i Drammen og Kongsberg.

Hovedpunkter fra samlingen på Bolkesjø 1. og 2.09.08:

- **Mange eksterne drivkrefter (som de folkevalgte i liten grad kan påvirke) vil påvirke byutviklingen i byområdet fra Lier til Kongsberg.**
- **Tydelig markering fra de folkevalgte om at samarbeid innen areal og transport i dette felles byområdet er helt nødvendig for å løse felles utfordringer og bli prioritert nasjonalt.**
- **Klimautfordringen må tas på alvor, også innen areal og transport i byutviklingen.**
- **Det er behov for videreutvikling av en samarbeidskultur på tvers av kommunegrensene og forvaltningsnivåer.**

3. Dialogmøte 10.11.08 med næringslivet fra hele regionen

10. november 08 arrangerte Buskerudby-prosjektet, i samarbeid med næringslivsforeningene i Lier, Drammen, Nedre Eiker, Øvre Eiker og Kongsberg, et dialogmøte med næringslivet. På møtet i Mjøndalen deltok over 30 næringslivsledere sammen med sentrale deltagere fra de 8 samarbeidspartnere i Buskerudby-prosjektet. De fleste ordførere, fylkesordførere, regiondirektører fra de statlige transportetatene og rådmenn deltok.

Som det fremgår av vedlagte program fra dialogmøtet var det en rekke innlegg fra næringsliv og de offentlige prosjekteierne med etterfølgende drøftinger. Hovedpunkter fra Buskerudby-prosjektets framtidsverkstedet på Bolkesjø 1. og 2.09 ble presentert av Foresight Norge.

En "prøveavstemning" blant de nærmere 50 deltagerne på dialogmøte viste at forsamlingen var omtrent delt på midten i sin vurdering av:

1. om byutviklingen vil gå i retning av simple living/nyurbanisme/småskalautbygging eller forstørring/klassisk urbanisme/"storskala" utbygginger
2. om utviklingen vil gå i retning av mer næringslivets påvirknings-/ gjennomslagskraft i byutviklingen/arealutviklingen/lokalisering eller i retning av mer politisk styring

Dialogtemaer

Følgende temaer ble drøftet på møtet:

- Hva er de viktigste utfordringene knyttet til en klimavennlig areal og transportutvikling i byområdet fra Lier til Kongsberg ? – i et lengre tidsperspektiv ?
- Hva er truslene hvis man ikke får til et forpliktende samarbeid mellom kommunene, fylkeskommunen og de statlige transportetatene ?
- Hva er suksessfaktorene for å lykkes med samarbeid om klimavennlig areal- og transportutvikling i Buskerudbyen?

Hovedpunkter fra dialogmøtet med næringslivet 10.11.08:

- **Det forventes fra næringslivet at det startes opp et forpliktende samarbeid innen areal og transport i Buskerudbyen.**
- **Tiltak for reduksjon av klimautslipp fra transport ansees som helt sentral del av dette samarbeidet.**

4. Prosjektet som arena for løpende saker og utviklingstemaer.

I tillegg til å utvikle et prosjektgrunnlag og forståelse for et forpliktende samarbeid mellom alle involverte parter, har prosjektet også blitt benyttet som arena for drøfting av løpende saker i tråd med prosjektmandatet.

De mest sentrale temaer som er lagt fram til drøfting er:

- Felles henvendelse til samferdselsdepartementet om å være pilotområdet for en KVVU-prosess hvor en klimavennlig og helhetlig areal- og transportutvikling skal ligge til grunn.
- Opplegg for KVVU (konseptvalgutredning) for ny jernbanegodsterminal og utvikling av jernbanearealene i dette byområdet.
- Det nasjonale utviklingsprogrammet "Framtidens byer" og regionale/interkommunale problemstillinger i Buskerudbyen. (Drammen deltar som en av 13 byer i dette nasjonale utviklingsprogrammet).
- Søknad til den statlige belønningsordningen for kollektivtransport og restriksjoner for biltrafikken.
- Organisering av kollektivtransporten i Buskerud.
- En mulighetsanalyse for en dobling av togtilbudet på strekningen Drammen – Kongsberg (Samarbeid mellom NSB og aktørene i Buskerudby-prosjektet).

Prosjektdokumenter

I tillegg til notater og saksdokumenter til prosjektmøter foreligger følgende dokumenter :

- Prosjektrapport fra interimperioden. Grunnlag for forprosjektarbeidet. Buskerudby-prosjektet . August 08.
- Fremtidstenkning for Buskerudbyen 2025. Drivkrefter som kan påvirke utviklingen av byområdet fra Lier til Kongsberg. Underlagsnotat for fremtidsverksted om Buskerudbyen. 1. og 2.09.08. Foresight Norge. August 2008
- Buskerudbyen (Byområdet fra Lier til Kongsberg) i 2025. Resultater fra Bolkesjø-seminaret 1.-2. september 2008. Foresight Norge. 7 . oktober 2008
- Hovedpunkter fra dialogmøte med næringslivet 10.11.08. (Foreligger kun som ubearbeidet arbeidsnotat) Buskerudby-prosjektet. November 2008.

- Forprosjektrapport. Samarbeid om klimavennlig areal- og transportutvikling i byområdet fra Lier til Kongsberg. Anbefalinger for videreføring i hovedprosjekt. (Foreligger som arbeidsutgave 17.11.08.)
- Mulighetsanalyse. Halvtimesfrekvens for togtilbudet Drammen - Kongsberg. NSB. 09.01.09
- Strateginotat. Buskerudby-prosjektet 19.01.09

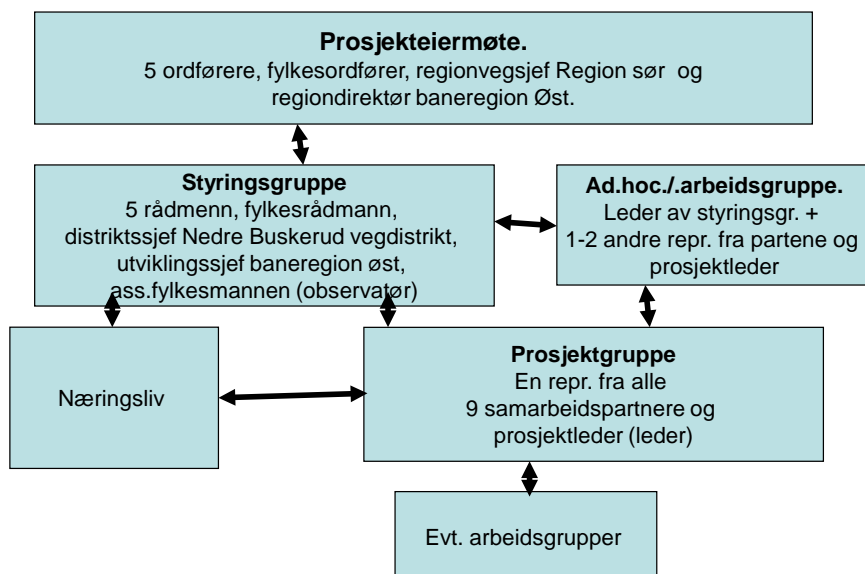
5.Prosjektorganisering

Eiergruppen representert på dialogmøtet med næringslivet 10.11.08 (Foto: Eikerbladet)

Samarbeidet er organisert som et prosjekt mellom likeverdige partnere - med en prosjekteiergruppe, en styringsgruppe og en prosjektgruppe. Finansieringen av arbeidet skjer som et spleiselag. I vedlegg 2 er angitt nøkkeltall tilknyttet prosjektøkonomi (budsjett, finansiering og medgatte utgifter).

Buskerudby-prosjektet hadde 8 partnere i 2008 (9 partnere fra 2009). **Prosjekteiergruppen** består av Vidar Lande, ordfører, Kongsberg kommune, Ulla Nævestad, ordfører, Lier kommune, Tore Opdal Hansen, ordfører Drammen kommune, Eli Therese Thoresen, ordfører, Nedre Eiker kommune (leder), Anders Werp, ordfører, Øvre Eiker kommune, Roger Ryberg, fylkesordfører, Buskerud fylkeskommune , Johnny Brevik, regiondirektør, Jernbaneverket og Anders Setsaa, regionvegsjef, Statens vegvesen Region sør (og Sven Arild Hansen, regiondirektør, Kystverket, Region sør fra januar 2009).

Styringsgruppen for prosjektet besto i 2008 av Christian V. Dahl, rådmann Nedre Eiker kommune (leder), Astrid Sommerstad, rådmann, Kongsberg kommune, Jostein Barstad, rådmann, Øvre Eiker kommune, Nils Fr. Wisløff, rådmann, Drammen kommune, Hans Jan Håkonsen, distriktssjef, Statens vegvesen, Nedre Buskerud distrikt, Øyvind Rørslett, utviklingssjef, Jernbaneverket baneregion øst, Matz Sandman, fylkesrådmann, Buskerud fylkeskommune, Hans Petter Christensen, rådmann, Lier kommune og Runar Schau Carlsen, ass. fylkesmann, Fylkesmannen i Buskerud (observatør).). Fra 1.januar 2009 overtok Nils Fr. Wisløf, rådmann, Drammen kommune rollen som leder av styringsgruppen.

Som styringsgruppens arbeidsgruppe (Ad-hoc-gruppen) har følgende deltatt; Christian V. Dahl, rådmann Nedre Eiker kommune (leder av styringsgruppen), Arild Eek, byutviklingsdirektør, Drammen kommune, Runar Stustad, Buskerud fylkeskommune og prosjektleder.

Det løpende arbeidet gjennomføres av **en prosjektgruppe** som i 2008 har bestått av: Petter Naper Hansson, Kongsberg kommune, Arne Tronrud, Øvre Eiker kommune, Jomar Langeland, Drammen kommune, Erik Schüller, Jernbaneverket baneregion øst, Runar Stustad, Buskerud fylkeskommune, Jon Arvid Fossum, Lier kommune, Vidar Rolfsrud, Nedre Eiker kommune, Anders Hagerup, Statens vegvesen Nedre Buskerud distrikt og Tore Askim, prosjektleder(leder),

Vedlegg

Vedlegg 1. Intensjonsavtale

Vedlegg 2. Prosjektøkonomi

Vedlegg 3. Program for Bolkesjøseminar 1. og 2.09.08

Vedlegg 4. Program for dialogmøte med næringslivet. Mjøndalen 10.11.08

Vedlegg 1. Intensjonsavtale.

Bystrategi – bærekraftig areal og transportutvikling i Buskerudbyen. Et samarbeidsprosjekt mellom Buskerud fylkeskommune, kommunene Kongsberg, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Drammen og Lier, Statens vegvesen Region sør, Jernbanelinjen og andre hovedaktører innen areal og transport.

BUSKERUDBYEN – ET SAMARBEIDSPROSJEKT OM BÆREKRAFTIG AREAL OG TRANSPORTUTVIKLING

INTENSJONSAVTALE

Buskerudbyen er et samarbeidsprosjekt innen areal- og transport i byutviklingen og er under oppstart. Utgangspunktet er kompliserte utfordringer i et urbant byområde som strekker seg gjennom 5 kommuner fra Lier til Kongsberg. Byområdet er i denne sammenheng gitt betegnelsen Buskerudbyen.

Det overordnede målet er at samarbeidet skal bidra til utvikling av en bære- og konkurransekraftig byregion av nasjonal interesse.

Samarbeidsprosjektets grunnidé er gjennom forpliktende samarbeid, å bidra til økt gjennomføringskraft i en samordnet areal- og transportutvikling i et felles byområde, på tvers av kommunegrensene og forvaltningsnivåer.

Det legges opp til et høyt ambisjonsnivå og langsiktighet i samarbeidet.

Denne intensjonsavtalen inngås mellom hovedsamarbeidspartnere innen areal- og transport i Buskerudbyen, med mål om å møte felles utfordringer gjennom å:

- etablere en felles regional arena for samhandling, beslutning og gjennomføring innen areal- og transportutvikling for byområdet Buskerudbyen.
- inngå avtalefester transport- og arealpakke mellom statlige transportetater, fylkeskommunen og kommunene med regional enighet om tiltak, arealforvaltning, drift og finansiering som kjernekrav.

Som første fase vil partene samarbeide i et forprosjekt med mål om å utvikle et felles samarbeidsgrunnlag for å starte et hovedprosjektsamarbeid fra årsskiftet 2008/09.

25. februar 2008

Vidar Lunde
ordfører
Kongsberg kommune

Anders Weip
ordfører
Øvre Eiker kommune

Ely Th. Thorsen
ordfører
Nedre Eiker kommune

Tore Opdal Hansen
ordfører
Drammen kommune

Ulla Nævestad
ordfører
Lier kommune

Roger Ryberg
fylkesordfører
Buskerud fylkeskommune

Anders Setsaas
regionveggjef
Statens vegvesen, Region sør

Johnny Brevik
regiondirektør
Jernbanelinjen, Baneregion sør

Vedlegg 2. Prosjektøkonomi

Notat 30.07.08/ta sist rev. 31.12.08

ØKONOMI FORPROSJEKT FASE 1 – budsjett og status

I tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse av 13.03.2008 samt bekreftelse på Jernbaneverkets bidrag, legges følgende rammebudsjett og kostnadsfordeling til grunn.

Etter styringsgruppens møte 25.09. er det avklart med prosjektets regnskapsansvarlig (Nedre Eiker kommune) at budsjettet er å betrakte som et netto budsjett dvs. at alle utgifter kan legges inn i prosjektregnskapet eks. mva.

På Ad-hoc gruppemøte 29.10. ble følgende besluttet:

- Forprosjektbudsjettet styrkes med kr.100.000 fra Drammen kommunes tilskudd MD i 2008 tilknyttet Framtidens byer.
- Omfordeling mellom delpostene hvor prosjektledelse styrkes.

Oversikt over disponerte midler og justert budsjett (eks.mva)

Aktivitet/utredninger	Budsjett 13.03.2008	Rev. budsjett pr. 08.07.08	Rev. budsjett pr. 29.10.08	Medgått pr. 31.12.08 ¹
Bistand til utarbeidelse av framtidsbilder for Buskerudbyen i tilknytning til strategiseminar. Tilhørende dokumentasjon.	kr.125.000	kr. 250.000	kr. 200.000	kr. 177.700
Ekstern bistand og produksjon knyttet til informasjon og kommunikasjonsaktiviteter	kr.150.000	kr. 100.000	Kr. 100.000	Kr. 8.400
Gjennomføring av strategisamling (lokaler, bespisning, eksterne innledere mv)	kr. 50.000	kr. 50.000	Kr. 50.000	Kr. 51.700 Kr. 17.000
Faglige utredninger og status for Buskerudbyen.	kr. 175.000	kr. 100.000	Kr. 50.000	Kr. 0,-
<i>Delsum</i>	<i>kr. 500.000</i>	<i>kr. 500.000</i>		
Prosjektledelse	kr. 250.000	kr. 250.000		kr. 250.000 kr. 200.700 Kr. 450.000 kr. 450.700
Totalt budsjett / medgått	kr. 750.000	kr. 750.000	Kr. 850.000	kr. 705.000

¹ Det foreligger prosjektregnskap for 2008. Utarbeidet av Nedre Eiker kommune som økonomisk regnskapsansvarlig for prosjektet.

Finansiering og kostnadsfordeling

Kostnader til gjennomføring av forprosjektet finansieres av alle prosjekteierne.

Fordeling av kostnadene skjer etter følgende hovedprinsipper:

- Statens vegvesen dekker kostnadene til prosjektleder (Budsjett kr. 250.000 eks. mva).
- Jernbaneverket bidrar med kr. 100.000 til finansiering av forprosjektet.
- Øvrige kostnader (kr. 400.000) fordeles mellom øvrige prosjekteiere på følgende måte:

Fylkeskommunen (25%)	kr. 100.000
Drammen kommune (25%)	kr. 100.000
Kongsberg kommune (12,5%)	kr. 50.000
Øvre Eiker kommune (12,5%)	kr. 50.000
Nedre Eiker Kommune (12,5%)	kr. 50.000
Lier kommune (12,5 %)	kr. 50.000
- Drammen kommune ytterligere² kr. 100.000

---

² Andel av tilskudd fra MD i 2008 tilknyttet Framtidens byer.

Seminar om Buskerudbyen.

Mulighetene ved samarbeid innen areal og transport i byområdet fra Lier til Kongsberg.

Bolkesjø, 1.- 2.09.08 .

Hovedtemaer:

- Framtidsbilder i 2025 for en attraktiv og bærekraftig byregion.
  - Hvilke muligheter gir et forpliktende samarbeid?
- Hva skjer hvis vi ikke å samarbeider i dette byområdet?

PROGRAM

versjon 26.08.08

Mandag 01.09

11.00 **Velkommen** v/ Elly Th. Thoresen, ordfører Nedre Eiker kommune.

DEL 1. Hvorfor samarbeide innen areal og transport i byområde fra Lier til Kongsberg?

11.10 **Buskerudby-prosjektet - en mulighet.**

v/ fylkesordfører Roger Ryberg, Buskerud fylkeskommune.

v/ ordfører Vidar Lande, Kongsberg kommune

11.30 **Bystrategi i Region sør og Buskerudbyen som en del av en nasjonal utviklingsstrategi for mellomstore byregioner**

v/ Tore Kaurin, leder av strategistaben, Statens Vegvesen Region sør.

Ca. 11.50 Lunsj

13.00 **Buskerudbyen og mulighetene gjennom deltagelse i det nasjonale utviklingsprogrammet Framtidens byer.** v/ ordfører Tore Opdal Hansen, Drammen kommune,

13.20 **Buskerudbyen - mulighetene for bærekraftig areal- og transportutvikling med kollektivtransport som grunnstamme.**

v/ Gustav Nielsen, TØI (Transportøkonomisk institutt)

13.50 **Næringslivets behov mot 2025 og mulighetene gjennom Buskerudbyen**

v/ Øyvind Wike, Kongsberg næringspark as

14.15 Individuell refleksjon og oppsummering så langt.

Pause

DEL 2. Drivkrefter i byutviklingen. Hva er viktig for utvikling av byområdet fra Lier til Kongsberg ?

14.40 Drivkrefter – hva, hvordan og hvorfor.

v/ Per Espen Stoknes, Foresight Norge

15:20 Gruppearbeid 1. Prioritering av drivkrefter.

Ca. 16.25. Pause

16.45 Plenum. Sammenfatning av gruppenes innspill til å lage scenariestruktur.

16.46

DEL 3. Hva skjer hvis vi ikke samarbeider?

17.10 Muligheter og trusler. Innledning til gruppearbeid v/ Tore Askim, prosjektleder.

Gruppearbeid 2. Konkretisere trusler ved ikke å samarbeide.

Ca.18.15 Slutt for dagen

20.00 Middag.

Tirsdag 02.09

08.30 Oppstart dag 2. Noen hovedpunkter fra dag 1.

DEL 4. Besøke og beskrive framtidsbildene i 2025 for byområdet fra Lier til Kongsberg.

08.45 Gruppearbeid 3. Besøke framtidsbilder for Buskerudbyen i 2025.

10.00 Pause og utsjekking

10.30 Dialog i plenum om gruppenes forslag.

DEL 5. Statlige perspektiver på byutvikling og nødvendig utviklingsbehov.

11.00 Hva kan jernbanen bidra med i utvikling av transportsystemet og knutepunkter i byområdet fra Kongsberg til Lier?

v/ Øyvind Rørslett, utviklingssjef, Jernbaneverket baneregion øst .

11.25 Miljø og klimautfordringen. Framtidens byer. Nasjonalt utviklingsprogram for byområdene i Norge hvor Drammen og Buskerudbyen deltar.

v/ Wilhelm Torheim, prosjektleder for Framtidens byer, Miljøverndepartementet.

11.55 Avslutning.

v/ Christian V. Dahl, rådmann i Nedre Eiker kommune og leder av styringsgruppen

Ca. 12.00 Lunsj og etterfølgende avreise

Dialogmøte om Buskerudbyen - 10.11.2008

Nedre Eiker rådhus, Mjøndalen

Program versjon 09.11

kl.12.00. Velkommen

v/ Elly Th. Thoresen, ordfører Nedre Eiker kommune og leder av eiermøte for Buskerudby-prosjektet

kl. 12.10 Samarbeid om bærekraftig areal og transport i byområdet fra Lier til Kongsberg.

Hva er Buskerudby-prosjektet ? v/ prosjektleder Tore Askim, insam as

Framtidsbilder for Buskerudbyen 2025 v/ Per Espen Stoknes, Foresight Norge

Ca. Kl. 13.20 Dialog 1.

Pause

kl. 14.20 Muligheter gjennom forpliktende samarbeid.

Helhetlig løsninger innen areal, transport i mellomstore byområder.

v/ Andreas Setsaa regionssjef Statens vegvesen sør

Hvilke muligheter gir samarbeid ?

v/ Hans Petter Tonum, Drammen næringslivsforening og næringsrådene i Lier, Øvre Eiker og Nedre Eiker.

v/ Johnny Løcka, Kongsberg næringspark as

Næringslivets behov for helhetlig og bærekraftige løsninger innen arealutvikling og transport som også tar hensyn til klimautfordringene.

v/ Kim-Lois Belaska, LO sekretær Buskerud

v/ Geir Storaas, NHO Buskerud, styreleder

Ca. Kl. 15.30 Dialog 2.

Pause

kl. 16.30 Ny godsterminal i Drammensområde og utvikling av jernbanearealene fra Lier til Kongsberg. Hva innebærer en statlig konseptvalgutredning? Hvordan legges arbeidet opp som et samarbeid med Buskerudby-prosjektet. v/ Johnny Brevik, regiondirektør / Øyvind Rørslett, utviklingssjef, Jernbaneverket region Øst

16.55-17.00. Avslutning

v/ Elly Th. Thoresen, ordfører i Nedre Eiker kommune.

Arrangør: Buskerudby-prosjektet i samarbeid med næringslivsforeningene i Lier, Drammen, Nedre Eiker, Øvre Eiker og Kongsberg.